

Vyřizuje: Mgr. Martin Štancl
asistent poslance
Mgr. et Mgr. Jakuba Michálka
martin.stancl@pirati.cz
Naše sp. značka: #JMI15089
Doručovat: do datové schránky [4memzkm](#)
Datum: 3. 12. 2018

Interpelovaný:

Vážený pan
JUDr. Jan Kněžínek, Ph.D.
ministr spravedlnosti

prostřednictvím
Mgr. Radka Vondráčka
předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu
České republiky

Do datové schránky [bykaigw](#)

Interpelace ministra spravedlnosti ve věci stanoviska ke směrnici o využívání digitálních nástrojů a postupů u obchodních společností

Vážený pane ministře,

V souladu s ustanovením čl. 53 Ústavy České republiky a § 110 a násl. zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, se na Vás jako poslanec PSP ČR zvolený za Českou pirátskou stranu obracím s touto interpelací k rámcové pozici Ministerstva spravedlnosti ze dne 12. června 2018 k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností. Jak název směrnice napovídá, je v ní řešena problematika online nástrojů při správě a zakládání obchodních společností.

Ve stanovisku se uvádí, že při zakládání kapitálových společností v České republice hrají stěžejní úlohu notáři, neboť (a) ověřují identitu zakladatelů a jejich vůli založit kapitálovou společnost a (b) zajišťují, že zakladatelské právní jednání kapitálové společnosti je v souladu se zákonem. Z toho se v postoji České republiky dovozuje, že směrnice musí umožňovat členským státům zapojit notáře do procesu vzniku kapitálové společnosti.

Závěrem je připuštěn vznik jakéhosi online systému založení a zápisu, avšak jen nedokonalého, neboť se vždy počítá se zásahem notáře.

Prvním argumentem pro účast notáře je ověření identity a vůle. Identitu dnes lze ověřit jak elektronicky, tak jednoduchým ověřením podpisu na příslušném dokumentu. Pokud lze v současné době podávat elektronicky jiná podání vůči státu prostřednictvím datové schránky a elektronického podpisu, není zde rozumný důvod, proč takovouto online identifikaci znemožňovat u zakládání obchodních společností. I při identifikaci osob tzv. offline existují jiné a jednodušší prostředky k identifikaci osob vedle notářského

zápisu. Existuje institut ověření podpisu, při kterém je kontrolována identifikace podepisující osoby. Pokud je možné s ověřeným podpisem například převádět nemovitosti a podávat návrhy na změny v zápisech obchodních společností, neexistuje zjevně rozumný důvod, proč při zakládání obchodních společností takovou formu identifikace vyloučit. Co se týče ověření vůle jednatelů, je výrazem moderní společnosti a fungování moderního státu, že vůli občanů nekontroluje a neomezuje nad nezbytně nutnou míru – pokud tedy občan podnikne všechny kroky k založení společnosti, není třeba speciálně notářem ověřovat, zda opravdu chce založit společnost.

Druhým argumentem je zajištění zákonnosti zakladatelského právního jednání.

Zatímco zajisté budou existovat obchodní společnosti se složitou vnitřní strukturou již od založení (a tam proces založení bude zřejmě vyžadovat právní asistenci advokátů a notářů), platí, že naprostá většina zejména společností s ručením omezeným (ale také značný počet jednočlenných akciových společností) využívá zcela jednoduchou strukturu zakládacího dokumentu, kterým je společenská smlouva, společenská listina nebo stanovy. Variantně je řešen pouze počet společníků, počet a velikost podílů, počet jednatelů, oprávnění jednat, existence a obsazení dozorčí rady, možnost rozhodování per rollam a několik málo dalších. Tyto základní dokumenty tak de facto reprezentují jakýsi vzorový dokument, byť se liší podle typu zpracování jednotlivého notáře (někdo například vypisuje všechna oprávnění valné hromady, někdo odkazuje na zákon atd.).

V České republice velmi dobře funguje automatizovaný online systém pro přípravu návrhu na zápis do obchodního rejstříku. Žadatel vyplní variantní údaje a online systém tyto údaje sám zkontroluje a připraví žádost, kterou lze rovněž online podepsat nebo vytisknout, opatřit ověřeným podpisem a odeslat na soud ve fyzické podobě. Je tedy zjevné, že přípravu jednoduchých dokumentů (jakými jednoduché zakladatelské právní jednání bezpochyby je) lze řešit za pomoci online nástroje, který po zadání variantních údajů takový dokument připraví.

Jak uvádím výše, z hlediska požadavku na ověření identity a vůle a zajištění souladu se zákonem, tak toho lze při zakládání společností v naprosté většině dosáhnout jednoduchými (a pro stát již známými) způsoby v podobě online formuláře a kontroly podpisu.

Můj dotaz tedy zní, zda při přípravě rámcové pozice došlo k vyhodnocení výše uvedených argumentů pro větší míru digitalizace. Pokud tomu tak nebylo, tak je podle mého názoru stále čas se výše uvedenými argumenty zabývat a přístup České republiky k digitalizaci přehodnotit.

S úctou

Mgr. et Mgr. Jakub Michálek
předseda poslaneckého klubu Pirátů

Podle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, má úkon učiněný pověřenou osobou prostřednictvím datové schránky stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný.

Česká pirátská strana – Poslanecký klub Pirátů • IČO 71339698
Malostranské nám. 7/19, 118 00 Praha 1 – Malá Strana • www.pirati.cz
Transparentní účet u banky FIO č. 2100048174/2010